

BOLIGSOCIAL HELHEDSPAN

2012 -2016

Indhold

Forord.....	3
1. Charlottekvarteret og perspektiverne i den boligsociale helhedsplan.....	4
1.1 Beskrivelse af boligområdet.....	4
1.2 Perspektiver og potentialer i det boligsociale arbejde.....	5
1.3 Visionen: muligheden for selv at definere & skabe det gode boligliv.....	6
2. Beboernetværk, inddragelse og demokrati.....	8
2.1 Problemkompleks.....	9
2.2 Formål.....	9
2.3 Aktiviteter.....	10
2.3.1 Demokrati i vores kvarter.....	10
2.3.2 Samarbejde på tværs.....	14
3. Kultur og fritid.....	16
3.3 Aktiviteter.....	17
3.3.1 Frivilligformidlingen.....	17
3.3.2 Sammen om kvarteret.....	20
4. Uddannelse, beskæftigelse og erhverv.....	23
4.1 Problemkompleks.....	23
4.2 Formål.....	23
4.3 Aktiviteter.....	23
4.3.1 Platform for iværksætter.....	24
4.3.2 De aktive unge.....	27
4.3.3 Kvarterets rollemodeller.....	31
5. Image og kommunikation.....	33
5.1 Charlottekvarteret – mennesker i fokus.....	33
6. Organisation og evaluering.....	37
6.1. Organisation.....	37
6.2 Evaluering.....	38
7. Overordnet tidsplan for hele perioden.....	40

Ansøgning om ny helhedsplan for Charlottekvarteret

DFB (Domea) og VIBO ansøger hermed Landsbyggefonden om 10 mio. kr., som følges op af en lokal medfinansiering på minimum 3,3 mio. kr. til en boligsocial helhedsplan i Charlottekvarteret i perioden 1. august 2012 – 31. juli 2016. Der søges i forlængelse af Landsbyggefondens tilbagemelding om prækvalificering.

Forord

Fra januar til marts 2012 holdt den nuværende helhedsplan 7 informations-og idémøder i samarbejde med kvarterets tre afdelingsbestyrelser. Her blev Charlottekvarterets beboere inviteret til at komme med spørgsmål om og forslag til helhedsplanen.

Helhedsplanens indsatser er netop baseret på beboernes forslag og på en inkluderende og anerkendende tilgang til boligsocialt arbejde - det styrker fællesskabet og øger den enkeltes sociale og faglige kompetencer. Og så giver den beboerne en følelse af ejerskab til de forskellige projekter, og det fremmer forankringen af indsatserne. Helhedsplanen er blevet til i samarbejde mellem beboerne, kvarterets tre afdelingsbestyrelser(Charlottegården (DFB), Charlotteager 1 (Vibo) og Charlotteager 2 (Vibo), boligorganisationerne Vibo og DFB (Domea), Høje Taastrup Kommune og den boligsociale helhedsplans projektsekretariat (herefter kaldt projektsekretariatet).

Med den nye boligsociale helhedsplan ønsker vi et særligt fokus på følgende indsatsområder: 1. Beboernetværk, inddragelse og demokrati, 2. Kultur og fritid, 3. Beskæftigelse, uddannelse og erhverv og 4. Image og kommunikation.

1. Charlott kvarteret og perspektiverne i den boligsociale helhedsplan

1.1 Beskrivelse af boligområdet

Charlott kvarteret ligger i Hedehusene i Høje-Taastrup kommune. Kvarteret består af tre almene boligafdelinger; Charlottteager I (Vibo), Charlottteager II (Vibo) og Charlotttegården (DFB/Domea). Tilsammen huser de tre afdelinger ca. 1.800 beboere. Trods en mangeårig boligsocial indsats med mange forbedringer, er Charlott kvarteret fortsat et særligt udsat boligområde og er omfattet af initiativaftalen mellem Høje-Taastrup Kommune og regeringen.

Charlott kvarteret er hjem for beboere med meget forskellige sociale, økonomiske og kulturelle baggrunde. Set i forhold til gennemsnittet i resten af Høje-Taastrup Kommune er der i Charlott kvarteret mange husstande med lav indkomst- og uddannelsesniveau. Der er flere enlige forsørgere, væsentligt flere indvandrere og flere, der er dømt for kriminalitet. Derudover er der en relativt stor gruppe af beboere, som står udenfor arbejdsmarkedet.

Ser man på aldersfordelingen, så lever der generelt flere børn og unge i Charlott kvarteret og færre i aldersgrupperne fra 35 år og derover, set i forhold til resten af kommunen. Næsten 41% af beboerne er mellem 0-24 år. Området har også et relativt stort antal børne- og ungesager. Set i forhold til andre områder i kommunen er den lokale kommunale klub velbesøgt. Men kvarteret har stadig en stor gruppe af børn og unge, som ikke er tilknyttet fritids- eller klubtilbud. Kedsomhed og manglende voksenkontakt giver problemer med normbrydende børn og unge, og der følger ofte kriminalitet og hærværk med, som skaber utryghed for de øvrige beboere.

Charlott kvarteret består af et tæt etagebyggeri med relativt upersonlige og nedslidte grønne arealer mellem husene. Bebyggelsen er isoleret fra de omkringliggende villakvarterer, og der mangler generelt en god infrastruktur, der kan knytte kvarteret til resten af Hedehusene. Afdelingerne kæmper med et dårligt image udadtil, og fraflytningsfrekvensen har de seneste år været stigende for alle 3 boligafdelinger.

I perioden 2005-2009 er der gennemført en større fysisk renovering af facader og tage i alle tre afdelinger. Inden for det seneste år har Charlotttegården gennemgået en skimmelsvamp-renovering, og Charlottteager I har fået skiftet vinduer i stuelejlighederne. Der er desuden startet

forbedringer af udearealerne i Charlotttegården. Helhedsplanen har et omfattende samarbejde med arkitekterne og faciliterer al beboerinddragelse i forbindelse med forbedringerne. Derudover vil Charlotteskvarteret i de kommende år indgå samarbejde med Områdefornyelsen i Hedehusene. Real Dania har endvidere bevilget penge til projektudvikling af et omfattende infrastrukturprojekt. Forhåbentligt ville disse projekter medvirke til at Charlotteskvarteret mentalt og fysisk bliver en mere integreret del af Hedehusene og generelt kommer til at fremstå som et mere attraktivt boligområde. Den boligsociale helhedsplan vil have en vigtig rolle i forhold til at orientere og engagere beboerne i disse projekter, samt mere generelt arbejde med at styrke kvarterets kommunikation og image, indadtil såvel som udadtil.

1.2 Perspektiver og potentialer i det boligsociale arbejde

Charlotteskvarteret har i mange år haft en beboerrådgiver tilknyttet. I 2007 valgte man at udvide den boligsociale indsats med den nuværende boligsociale helhedsplan med overskriften "At få det bedste frem i mennesker i Charlotteskvarteret". Denne nuværende helhedsplan løber frem til 1. juli 2012.

Den nuværende helhedsplan har først og fremmest brugt ressourcer på at få opbygget et godt og tillidsfuldt kendskab til mange af beboerne. Projektsektsekretariatet har haft fokus på den enkelte beboers potentiale og på at finde nøglepersonerne i kvarteret. Det er projektsekretariatets vurdering at der nu, som resultat af dette arbejde, er en støt voksende gruppe af frivillige i kvarteret, heriblandt både unge og voksne fra forskellige kulturer.

Formålet med de forskellige indsatser har primært været at vise, hvordan man som beboer selv kan være med til at skabe en positiv forandring i sit boligområde. Det kendskab og den tillid, der er skabt mellem projektmedarbejderne og beboerne er et vigtigt fundament, som den nye helhedsplan kan bygge videre på.

Det gennemgående tema i aktiviteterne har været at skabe tætte relationer mellem kvarterets voksne på tværs af kulturer og afdelinger, at nedbryde de fordomme forskellige grupperinger har om hinanden, samt at fremme en tættere kontakt mellem de unge og de voksne. Helhedsplanens projekter har gjort dette muligt ved at skabe arenaer, hvor beboere på tværs af generationer,

afdelinger og kulturer kan mødes. Blandt andet helhedsplanens tradition med at invitere hele kvarteret til at fejre milepæle og holde rejsegilde har bidraget til netværk på tværs af afdelingerne og fremkaldt en oplevelse af stolthed over kvarteret. Derudover har det været med til at synliggøre og anerkende det frivillige arbejde og inspirere til nye initiativer.

Derudover har den nuværende boligsociale helhedsplan skabt et godt samarbejde med mange af lokalområdets ressourcer. Dette har blandt andet resulteret i praktikpladser til flere unge og sponsoreret til forskellige projekter fra det lokale erhvervsliv.

Charlotteskolen og ungdomsklubben, Klub 5'eren udtaler, at de oplever det som en fordel at have helhedsplanen som et ekstra bindeled mellem institutionerne, og er glade over, at projektsekretariatet er lykkedes med at have både en autonom rolle, men også en samlende funktion i forhold til kvarterets forskellige aktører. Helhedsplanen har været garanteret for at kvarteret har åbnet op for områdefornyelsen i Hedehusene, det lokale erhvervsliv, produktionsskolen m.fl. Alt sammen væsentlige ressourcer, som det er oplagt at fortsætte og udbygge i den kommende boligsociale helhedsplan for Charlott kvarteret, hvilket vil blive beskrevet nærmere i det følgende.

1.3 Visionen: muligheden for selv at definere & skabe det gode boligliv

Den vigtigste ressource i Charlott kvarteret er uden tvivl beboerne. Hvis kvarteret skal udvikles til et bedre sted at bo og være, kræver det først og fremmest at beboerne hver især og i fællesskab har lyst og ressourcer til aktivt at bidrage til Charlott kvarterets udvikling.

Erfaringer fra Charlott kvarterets nuværende helhedsplan viser, at det der virker bedst, er at inspirere beboerne til aktiv deltagelse, til at tage ansvar og samtidig give dem viden og kompetencer. Beboere, der er blevet inspireret til at deltage aktivt i kvarterets udvikling, udtrykker glæde over alt hvad dette medfører af nye venskaber, stolthed, ejerskab, tryghed, lyst, energi, viden og ikke mindst *empowerment* til selv at handle. Et eksempel, blandt mange, er 'den grønne workshop', en beboerdreven idégenerering til fornyelse af gårdmiljøet.

Et andet eksempel er antallet af unge, der selv tager lederskab, hvilket er et resultat af at helhedsplanen har inddraget Charlotteskolens 8. klasser i et forløb omkring kvarterets potentialer og muligheder gennem de sidste fire år. Tre konkrete eksempler på de unges lederskab: 1) En

niende klasse organiserede selv indsamling til deres lejerskole, da skolens kasse var tom, 2) Nogle unge fra kvarteret organiserede nattevagt for cirkusvognen (projektsekretariatet), da de fik at vide, at der var en risiko for at vognene ville blive udsat for hærværk, 3) De unge overtog, på eget initiativ, flere af opgaverne omkring Rollerdisco-arrangementet (et arrangement med musik og mulighed for at leje rulleskøjter).

Den nye helhedsplan ønsker derfor at udvikle beboerinvolveringen, og fortsat arbejde på at styrke samarbejdet med og mellem beboerne. I arbejdet med at gøre Charlottkvarteret til et endnu bedre sted at bo, ønsker vi både et godt samarbejde med afdelingsbestyrelserne og en styrkelse af beboerdemokratiet generelt. Men vi ønsker også igennem helhedsplanens projekter at give beboere, der ellers ikke deltager i beboerdemokratiet mulighed for at få indflydelse på og tage ejerskab for deres boligområdes udvikling.

Sommeren 2009 tog den nuværende helhedsplan temperaturen på kvarteret – en måling af områdets sociale kapital, ved at gennemføre en baseline undersøgelse. Resultatet viste, at selv om mange generelt er glade for at bo i kvarteret, så er der en del bekymringer omkring især tryghed, de unge og deres fremtidsmuligheder, samt omkring manglende følelse af fællesskab. I starten og i afslutningen af den nye helhedsplansperiode vil vi foretage tilsvarende målinger.

Visionen for den boligsociale helhedsplan er at medvirke til at Charlottkvarteret bliver et kvarter, som flere beboere er glade for at bo i. Et kvarter, hvor beboerne indgår fællesskaber på tværs af afdelingerne, kulturer og generationer. Et kvarter, hvor mangfoldighed er en ressource. Et kvarter hvor mentaliteten er "jeg kan, jeg tør, og jeg har lyst til selv at gøre en indsats". Et mere aktivt og trygt kvarter. Et kvarter, hvor beboerne kender sine indflydelsesmuligheder, og føler stolthed over, ansvar for og ejerskab til deres kvarter. Et kvarter, hvor beboerne tror på værdierne fællesskab, tillid og åbenhed.

Visionen har 3 overordnede målsætninger:

1. Der sker en positiv og bæredygtig udvikling af Charlottkvarteret, som følge af beboernes engagement og ressourcer

Beboernes engagement og ressourcer er fundamentet for kvarterets fremtidige udvikling. Derfor vil helhedsplanens indsatser fortsat understøtte beboernes aktive deltagelse. Det er med til at give

dem ansvar, viden og kompetencer i forhold til selv at tage initiativ og handle på problemstillinger eller ønsker om forbedringer i kvarteret. Vi vil prioritere aktiviteter der fremmer initiativlyst, fællesskab og samarbejde.

2. Charlottekvarteret bliver et bedre sted for børn og unge

Charlottekvarterets mange børn og unge skal også i denne helhedsplan involveres positivt i områdets udvikling. Frem for at blive anset som en kilde til ballade, skal vi høre deres visioner og ønsker for kvarteret og vi skal inspirere dem til at tage ejerskab og aktivt deltage i at gøre Charlottekvarteret til et bedre sted at bo. Derudover skal helhedsplanen i samarbejde med Høje-Taastrup Kommune m.fl. arbejde for at flere af kvarterets mange børn og unge får sunde fritidsinteresser som sport, fritidsjob mm.

3. Charlottekvarteret bliver fysisk og mentalt et bedre sted at bo

Kvarterets fysiske og mentale isolation fra resten af Hedehusene skal brydes igennem en række eksterne fysiske fornyelsesprojekter. Helhedsplanen skal først og fremmest medvirke til at området bliver mere attraktivt for beboerne, men også at gøre det trygt og indbydende for folk udefra at komme i. Dette skal ske igennem en kommunikations- og imageindsats. Vi vil fortælle hvad der sker i kvarteret, give beboerne ejerskab og gøre dem stolte af deres kvarter, dels ved at inddrage dem i projektudviklingsfasen i de større fysiske udviklingsprojekter og dels ved at inddrage dem i alle faser af mindre gør-det-selv-sammen projekter i kvarteret.

2. Beboernetværk, inddragelse og demokrati

Indsatsens fokus vil primært være på de mere formelle beslutningsstrukturer og samarbejdskulturen i kvarteret. Projektsekretariatet vil facilitere platforme, hvor deltagerne, opbygger tillid til hinanden, ved at samarbejde omkring konkrete projekter, hvorved et holdningsskift kan finde sted.

I de øvrige indsatser (Kultur og Fritid, Image og Kommunikation samt Beskæftigelse, uddannelse og erhverv) koncentrerer vi os mere om andre måder at engagere sig i og få indflydelse på kvarterets udvikling.

2.1 Problemkompleks

Charlottekvarterets tre boligafdelinger har hver nogle meget engagerede beboere og beboerdemokrater, som spiller en afgørende rolle for den fremtidige udvikling af kvarteret. Men der er tilbagevendende problemer med samarbejdet både internt og imellem afdelingerne. Det betyder, at beboerne ikke oplever sig som en del af et fælles kvarter, og ikke føler de reelt har særlig meget indflydelse på deres kvarter.

Som følge heraf bliver hverken de menneskelige eller de økonomiske ressourcer brugt optimalt. Der er derfor behov for at styrke tilliden mellem parterne og samarbejdskulturen i beboerdemokratiet, samt mere generelt at stimulere beboernes lyst til i fællesskab at engagere sig og tage ejerskab for Charlottekvarteret.

2.2 Formål

Formålet er at styrke kvarteret ved at stimulere den enkelte beboers lyst til at deltage i de beboerdemokratiske fora. Derudover er formålet at stimulere et holdningsskift i forhold til den enkeltes personlige ansvar overfor fællesskabet. Erfaringen viser, at ligesom kulturen i en gruppe påvirker den enkelte, så påvirker den enkelte også gruppen med sin indstilling og kommunikationsmåde og derfor mener vi, at indsatsen gerne skal fokusere både på den enkelte og på gruppen.

Endvidere er formålet, at de tre afdelingsbestyrelser kommer til at samarbejde om flere projekter og problemstillinger, og at samarbejdet og kommunikationen med ejendomsfunktionærerne bliver udbygget til at omfatte flere boligsociale samarbejdsflader.

2.3 Aktiviteter

De aktiviteter helhedsplanen har valgt at fokusere på spiller sammen og overlapper delvist hinanden. Aktiviteterne er:

2.3.1 Demokrati i vores kvarter

2.3.2 Samarbejde på tværs

2.3.1 Demokrati i vores kvarter

Problemkompleks

Hvis der var færre misforståelser og samarbejdsvanskeligheder internt og mellem de nuværende afdelingsbestyrelser, ville man i langt højere grad kunne udnytte boligområdets ressourcer til fordel for kvarteret. Derudover ville man mindske os-mod-dem mentaliteten. Mange beboere har en oplevelse af, at beboerdemokratiet er indspist og lukket, og af, at de møder modstand, når de tager initiativ til projekter. Det medfører en generel ulyst til at deltage i beboerdemokratiet, og ringe opbakning omkring demokratiske beslutninger.

Det er særligt et problem i forhold til de unge, da det er dem, der skal bære beboerdemokratiet videre. Det er vigtigt, at de unge oplever at beboerdemokratiet har en værdi og får en forståelse for, hvordan man arbejder med sine idéer indenfor beboerdemokratiets rammer.

Målgruppe og formål

Målgruppen for denne aktivitet er afdelingsbestyrelserne, aktivitetshusets husgruppe, samt alle beboere i kvarteret fra 16 år og opefter.

Formålet er at opnå et konstruktivt, inkluderende/repræsentativt og gennemsigtigt beboerdemokrati på tværs af generationer, afdelinger og kulturer, som på sigt kan samarbejde om selv at løfte problemstillinger og udviklingspotentialer i kvarteret. Generelt skal beboerne opleve, at de har mulighed for at sætte ting i værk eller låne lokaler, uden at møde urimelige forhindringer eller krav.

Formålet er også, at det bliver mere attraktivt for flere beboere at engagere sig i beboerdemokratiet.

Og som det sidste er formålet, at de unge opleves og oplever sig selv som en positiv ressource i kvarteret.

Indhold og praksis: Hvordan vi vil udføre aktiviteten 'Demokrati i vores kvarter'

Denne aktivitet skal ikke ses isoleret. Der er en overlapning og et fortløbende samarbejde mellem de projekter, der tilhører det formelle demokrati og de uformelle demokratiske platforme (som er beskrevet mere detaljerede i indsatsområdet "3. Kultur og fritid"). De følgende aktiviteter skal ses som værktøjer, som vil blive brugt for at understøtte dette samarbejde.

1. Samarbejds- og visionsseminar for afdelingsbestyrelserne

Facilitering af årligt samarbejds- og visionsseminar for afdelingsbestyrelserne, med henblik på at afdelingsbestyrelserne kan samarbejde internt og på tværs, samt omkring de initiativer der i hele taget bliver startet i kvarteret. Afdelingsbestyrelserne skal her i fællesskab udvikle spilleregler og visioner for deres arbejde. I forlængelse af et seminar, de tre afdelingsbestyrelser var på i 2010, har flere bestyrelsesmedlemmer efterlyst flere arrangementer, hvor både samarbejde internt og på tværs af afdelingerne drøftes, og hvor der indgår læring om bestyrelsesarbejdet, konflikthåndtering, gruppedynamik, projektudvikling m.m. Som udgangspunkt planlægges et arrangement om året.

2. Workshops - konkrete løsninger for kvarteret

Projektsekretariatet vil facilitere workshops, hvor deltagerne kan komme med konkrete løsninger på udfordringer i kvarteret – se løsninger i stedet for problemer, samt få inspiration til nytænkning omkring samarbejdet i et boligområde m.m.

Projektsekretariatet vil arbejde for, at så mange som muligt fra kvarterets tre afdelingsbestyrelser, de foreningsaktive, frivillige og øvrige interesserede deltager i arrangementerne. Derfor vil projektsekretariatet som forarbejde lave en kortlægning af de forskellige interessegrupper i kvarteret. På den måde opnår vi et bedre overblik over hvem

der er repræsenteret på de workshops vi arrangerer. Kortlægningen kan danne grundlag for en revurdering af formen, hvis det viser sig at workshops ikke rammer bredt nok.

Som udgangspunkt planlægger vi to workshops om året.

3. Viden omkring de beboerdemokratiske spilleregler

For at få beboerdemokratiet til at blive gennemsigtigt og arbejde mere konstruktivt er det nødvendigt, at det ikke kun er medlemmerne i afdelingsbestyrelserne, der kender regler og retningslinjer for deres virke. Manglende kendskab til beslutningsprocesser og regler øger risikoen for mistillid mellem beboere og bestyrelser og skaber fjendebilleder.

Projektsekretariatet skal arbejde på at udbrede kendskabet til reglerne, men også til det værdisæt, der ligger i det at bo alment. Det vil vi blandt andet gøre gennem den daglige dialog med beboere, og ved at støtte op om og synliggøre afdelingsbestyrelsernes, husbestyrelsens og husgruppens arbejde.

Der også planer om et projekt, der formidler den almene sektors historie og værdier.

Projektet skal planlægges og gennemføres i samarbejde med afdelingsbestyrelserne og interesserede beboere. Muligvis kan projektet laves på tværs af helhedsplanerne i Høje-Taastrup Kommune, så det bliver en form for vandrestilling.

4. De unge og demokrati

Aktiviteten har fokus på de unges muligheder for og evne til at agere inden for de rammer beboerdemokratiet sætter. De unge skal vide, hvordan de bliver hørt, når der tages beslutninger i kvarteret. Derved styrkes de unges positive engagement og lyst til at deltage i det beboerdemokratiske arbejde.

a) Vi vil dels gribe det an med et dokumentarfilmprojekt. Vi vil etablere en filmgruppe med 10 unge. De unge udvikler et projekt, de ønsker til kvarteret, og filmen viser dette forløb, de udfordringer de møder, og hvordan de løser dem. Det kunne eksempelvis være, at en ung beboer (18 -23 år) vil stille op til afdelingsbestyrelsen. Filmen følger, hvordan hun/han finder ud af, hvad afdelingsbestyrelserne laver, hvem der er med, hvad og hvordan de

tager beslutninger, og hvordan man bliver valgt. Igennem filmen lærer man de allerede aktive afdelingsbestyrelser og de beboerdemokratiske spilleregler at kende.

b) En anden aktivitet, der allerede er på tegnebrættet er et udvekslingsprojekt mellem en tyrkisk skole og Charlotteskolen. Da denne aktivitet retter sig ud af kvarteret, er en af forudsætningerne for at realisere idéen, at der findes eksterne midler, f.eks. EU's demokratipulje. Helhedsplanen betaler således for medarbejdertimer i forbindelse med ansøgning og møder med skole, klub og frivilliggruppe, bestående af voksne fra kvarteret. Med udgangspunkt i et samarbejde på tværs af institutionerne i Charlottekvarteret og forældrene etableres en gruppe unge, der selv har lyst til at være med og de skal indgå i et udvekslingsforløb med børn og unge fra en lokalegn i udlandet (eksempelvis Tyrkiet), hvor mange af børnene i forvejen kommer i deres sommerferie.

Udvekslingen består i at gruppen af børn & unge fra Charlottekvarteret forbereder en udstilling, fortælleworkshop eller lignende om det demokrati og det samfund de lever i med udgangspunkt i deres eget liv. Børnene rejser ned til den lokale egn med de fortællinger, de har lavet – og indkvarteres hos de børn og unge fra egnen, som udgør udvekslingsgruppen.

Udvekslingsgruppen fra udlandet forbereder en tilsvarende fortælling med udgangspunkt i deres liv og samfund. Det er tanken, at de skal komme til Charlottekvarteret og bo hos de børn og unge, de nu allerede kender lidt fra deres besøg.

For at klæde børnene på til at kunne fortælle om det demokrati, de lever i arrangeres ture til eksempelvis en organisationsbestyrelse, Byrådet i HTK og Christiansborg. Efter udvekslingen inviteres kvarteret til et arrangement hvor børnene fortæller om deres oplevelser og erfaringer. Ligeledes inviteres kvarteret til et tilsvarende arrangement, mens udvekslingsgruppen er på besøg.

Planen er, at efter de afsluttede aktiviteter evaluerer projektsekretariatet indsatsen og på den baggrund planlægger nye indsatser indenfor kategorien 'de unge og demokrati'.

Succeskriterier for perioden 1. august 2012 – 31. december 2012

- Alle tre afdelingsbestyrelser har tilkendegivet at de gerne deltager i et årligt *samarbejds- og visionsseminar*
- Udover afdelingsbestyrelserne deltager mindst 30 andre aktive på tværs af de kortlagte grupperinger i *workshop – konkrete løsninger for kvarteret*
- Mindst 80% af deltagerne i *workshop – konkrete løsninger for kvarteret* oplever at det var et konstruktivt og inspirerende arrangement
- Mindst 10 unge har deltaget i demokratifilmprojektet
- Mindst 80% af de unge, fra demokratifilmsprojektet, tilkendegiver at de har forbedret deres kendskab til beboerdemokratiet

Samarbejdsrelationer

Demokrati i vores kvarter skal gerne være et samarbejde mellem projektsekretariatet, de tre afdelingsbestyrelser og boligorganisationerne.

Øvrige samarbejdspartnere kan være Boligsocialt Områdesekretariat og Frivilligcenter Høje Taastrup.

Forankring

Repræsentanter fra alle tre afdelingsbestyrelser har allerede givet udtryk for, at de ønsker at stimulere og styrke samarbejdet både internt i og i mellem afdelingerne. Ved at vi inddrager dem i faciliteringen af *samarbejds- og visionsarrangementerne* forventer vi, at de oplever ejerskab til aktiviteten og gør det til en tradition.

2.3.2 Samarbejde på tværs

Problemkompleks

Ejendomsfunktionærene er en overset ressource i kvarteret. Og da de er en synlig og blivende ressource, er det oplagt at inddrage og til dels forankre boligområdets positive udvikling hos dem. De kender kvarteret godt og møder beboerne dagligt. I kraft af deres arbejde møder de alle typer af beboere – både de mere tilbagetrukne, såsom psykisk syge, ensomme, ældre og så de mere energiske og udadvendte børn og unge. Den nuværende helhedsplan har allerede haft et positivt samarbejde

med ejendomsfunktionærene omkring blandt andet et lommepegeprojekt for unge, samt i forbindelse med de mere fysiske forskønnelsesprojekter. Erfaringerne fra projekterne har været, at det kræver en del tid og ressourcer for alle parter at få sådan et projekt passet ind i de almindelige arbejdsgange. Men projektet har samtidig været en stor succes, og vi ønsker derfor at videreudvikle samarbejdet i den nye helhedsplan.

For i at kunne skabe en bæredygtig udvikling af Charlotteskvarteret, bør vi søge at etablere en formaliseret samarbejdsplatform på tværs af kvarterets ejendomsfunktionærer, den boligsociale helhedsplan og de tre afdelingsbestyrelser med fokus på boligsociale problemstillinger, potentialer og behov.

Målgruppe og formål

Målgruppen er primært de tre boligafdelingers ejendomsfunktionærer.

Formålet er, at skabe en samarbejdskultur, hvor ejendomsfunktionærene indgår i et naturligt samarbejde med resten af kvarterets aktører og dermed også bliver en aktiv ressource i forhold til de boligsociale udfordringer.

Derudover er hensigten, at vi etablerer en større gensidig forståelse mellem ejendomsfunktionærer og beboere på et mellemmenneskeligt plan, samt at beboernes kommer til at værdsætte ejendomsfunktionærernes arbejde i højere grad end nu.

Indhold og praksis: Hvordan vi vil udføre aktiviteten 'Samarbejde på tværs'

Form og indhold i samarbejdet skal afklares og planlægges i fællesskab med ejendomsfunktionærene og boligorganisationerne ved opstart af den nye helhedsplan. Eksempler på samarbejdsflader kunne være følgende:

- 1. Samarbejds møder på tværs af ejendomskontorene og projektsekretariatet.**

Mødedeltagerne vil kunne dele viden, planlægge samarbejde og drøfte problemstillinger, der går på tværs af afdelingerne (hærværk, lommepegeforløbet, større fysiske projekter m.m.).

- 2. En årlig fælles faglig tur for ejendomsfunktionærene og projektsekretariatet.**

F.eks. et besøg i et andet boligområde, hvor de har fundet en løsning på et problem
Charlottekvarteret bokser med.

3. Ejendomsfunktionærerne inviteres til workshops

Ejendomsfunktionærerne inviteres til at deltage aktivt ved de workshops der holdes omkring den fysiske udvikling af kvarteret.

Succeskriterier for perioden 1. august 2012 – 31. december 2012

Succeskriterierne vil blive defineret nærmere når samarbejdsformen er fastlagt

3. Kultur og fritid

3.1 Problemkompleks

Der er en del beboere, der ikke deltager i kvarterets fritidsliv, hverken i det sociale, kulturelle eller i helhedsplanens projekter omkring forbedring af fællesarealerne. Dette medfører dels, at der er mange der ikke oplever sig som en del af fællesskabet, dels en manglende følelse af ejerskab og ansvar. Dette kan igen resultere i blandt andet utryghed eller hærværk.

Charlottekvarteret er planlagt og organiseret med mange fællesarealer og fælleslokaler, men fremstår alligevel på flere måder som et område, der er opdelt mellem de tre afdelinger/boligblokke. Denne oplevelse af opdeling, kan blandt andet medføre manglende interesse i at passe på fællesarealerne.

Formål

Formålet med indsatsen er at skabe en åben, anerkendende, netværksskabende og selvkørende fritidskultur. Fællesarealernes potentialer skal udnyttes bedre, og af flere, for på den måde at øge trygheden og mindske hærværk. Aktiviteterne skal styrke rammerne for et aktivt og mangfoldigt fritidsliv, hvor forskelle i kultur, generationer og interesser ikke står i vejen for samarbejde og

fællesskab. Samtidig skal indsatsen understøtte beboernes lyst og evne til selv at tage initiativ til og gennemføre aktiviteter i kvarteret.

Herunder er formålet at der skabes nye arenaer for indflydelse. Arenaer hvor det tavse flertal, der ikke deltager i de mere traditionelle demokratiske former, kan få indflydelse. Eksempelvis kan man få indflydelse ved at indgå i en arbejdsgruppe omkring en legeplads, i forhold til hvor den skal placeres, hvilke redskaber skal købes etc.

3.3 Aktiviteter

3.3.1 Frivilligformidlingen

3.3.2 Sammen om kvarteret

3.3.1 Frivilligformidlingen

Problemkompleks

En del beboere formår ikke at blive en del af kvarterets fritidsliv, hverken det sociale, kulturelle eller i helhedsplanens projekter på trods et ønske herom. De deltager heller ikke aktivt ved arrangementer og starter ikke selv aktiviteter op. Dette giver bl.a. manglende ejerskab og ansvar overfor kvarteret som igen medfører utryghed eller hærværk.

Samtidig er der en del af dem, som er meget aktive – nemlig de frivillige - som kører trætte eller føler sig misbrugte og mister derfor gejsten.

Målgruppe og formål

Målgruppen for denne aktivitet er alle beboere i kvarteret.

Formålet er at bidrage til, at det frivillige arbejde i kvarteret i højere grad anerkendes som noget værdifuldt og at omfanget af det øges. Herunder er formålet at støtte de eksisterende foreninger i at åbne op mod og synliggøre sig for nye medlemmer og bidrage med viden, værktøjer og motivation til potentielle frivillige i kvarteret.

Indhold og praksis: Hvordan vi vil udføre aktiviteten 'Frivilligformidlingen'

Under overskriften "Frivillighedsformidlingen", vil vi støtte beboernes involvering i sociale og kulturelle tilbud i deres fritid, udvikle og synliggøre det frivillige sociale arbejde og foreningsliv, samt støtte op omkring nye initiativer.

Følgende aktiviteter er planlagte:

1. Læring og hjælp til selvhjælp

Projektsekretariatet vil støtte de mange beboere, der enten vil have gode råd om at starte projekter, selvhjælpsgrupper, foreninger og aktiviteter, eller har brug for foreningsservice herunder hjælp til fundraising, PR, mødeafvikling m.m. Ved at projektsekretariatet involverer de beboere der henvender sig i alle faser i både projektudviklingen og -afholdelsen, så får beboerne videreformidlet kompetencer og viden omkring projektstyring. Nogle konkrete eksempler på resultater fra den nuværende helhedsplan er: et førstehjælps kursus, et pc-cafe, omorganisering af haveforening m.m.

2. Kulturmøder

Projektsekretariatet vil fortsat samarbejde med beboerne omkring åbne kulturarrangementer, som er en del af en succesrig indsats fra slutningen af 2010. Projektsekretariatet fungerer som tovholder på arrangementerne.

Frem til i dag har der været holdt 6 beboerdrevne kulturarrangementer, hvor beboere i og udenfor kvarteret mødes om forskellige kulturers traditioner. I gennemsnit har over 80 beboere deltaget i hvert arrangement. De har haft følgende temaer: Afghansk aften, Dansk/Grønlandsk aften, Bosnisk aften, Eid fest (over 400 deltagere), Juletræsfest samt Marokkansk aften. Der bor 38 nationaliteter i kvarteret, og alle er velkomne til at byde ind med en aften. Kulturmøderne har været velbesøgte og gruppen af frivillige beboere er støt voksende og består af forskellige nationaliteter, der samarbejder på kryds og tværs. Arrangementerne har blandt andet fået støtte af Kommunens Integrationspulje.

3. Fællesture og inspirationsarrangementer for de frivillige

Frivilligformidlingen vil fortsat arrangere ture for de frivillige i kvarteret, i samarbejde med frivillige nøglepersoner. Mændene har f.eks. været af sted på to fisketure, med sammenlagt 50 deltagere. Vi

har planer om en kvindetur foråret 2012. Turene arrangeres i samarbejde med de frivillige på tværs af kvarterets frivillige grupper, og er et led i den anerkendende indsats.

Herudover vil projektsekretariatet arrangere inspirationsarrangementer for de frivillige. Ved at høre om andres måder at opfatte og gøre tingene på, kan det være at man åbner øjnene for nye løsninger.

4. Gør-det-selv og sammen – drejebøger om projektudvikling

På tværs af indsatserne i helhedsplanen vil vi samarbejde om at udarbejde overskuelige gør-det-selv bøger for udvikling og gennemførelse af forskellige typer af beboerdrevne aktiviteter og arrangementer. Hensigten er, at der vil være drejebøger, som andre beboere kan bruge som vejledning ved f.eks. opstart af pc-café for begyndere, arrangere en kulturaften. Når en beboer henvender sig med en idé, vil vi sammen med beboeren gennemgå drejebogen. Hensigten er, at det skal være mere overskueligt, hvem man skal kontakte, hvad der kræves i forbindelse med en given aktivitet, samt at der skal være eksempler på, hvad man skal huske og rækkefølge på opgaverne. Derudover er vores forventning, at drejebøgerne vil mindske frustrationer og konflikter i en arbejdsgruppe, da alle vil have adgang til et eksemplar, og dermed den samme viden og det samme udgangspunkt. Drejebøgerne vil i starten blive udarbejdet af sekretariatet. På sigt dog i et samarbejde med engagerede beboere, der ønsker at dele deres erfaringer fra det frivillige arbejde. Desuden vil vi involvere de beboere, der er interesserede i skriveprocesser, layout m.m. På denne måde ser vi bøgerne både som et mål i sig selv, men også et middel til læring og netværk. Forventningen er, at vi vil udarbejde bøger til forskellige slags projekter, samt at bøgerne vil revideres løbende.

Succeskriterier for perioden 1. august 2012 – 31. december 2012

- 80% af de frivillige fra sidste kulturmøde (marts 2012) tilkendegiver at de fortsat er interesserede i at deltage som frivillige omkring kulturmøder.
- Mindst 5 nye beboere har engageret sig som frivillige i arbejdsgruppen omkring kulturmøderne.
- Mindst 2 kulturmøder er afholdt

- En fælles tur for de frivillige kvinder er afholdt, med mindst 25 deltagere
- Mindst 80% af de frivillige kvinder, der har været med på tur, tilkendegiver at de er interesserede i at deltage i et inspirationsarrangement for de frivillige
- 2 Gør-det-selv og sammen drejebøger er begyndt: 1) Kulturmøde 2) Ture ud af kvarteret

Samarbejdsrelationer

Projektsekretariatet vil fortsætte og udvikle samarbejdet med det forholdsvis nystartede frivillighedscenter i Høje-Taastrup Kommune samt med kvarterets afdelingsbestyrelser og foreninger. Øvrige samarbejdspartnere kan være Boligsocialt Områdesekretariat, de øvrige sociale indsatser i kommunen og aktive frivillige fra hele Hedehusene.

Forankring

Aktiviteten vil søges forankret ved at involvere kvarterets tre afdelingsbestyrelser i fastholdelse og rekruttering af frivillige. Derudover bliver der en forankring i de frivillige foreninger selv, i kraft af at de er blevet mere selvkørende.

3.3.2 Sammen om kvarteret

Problemkompleks

Mange af fællesarealerne står ofte ubenyttede hen og vi udnytter dermed ikke deres potentiale som rum for ophold og aktiviteter og mødested mellem beboerne. Mange oplever fællesarealerne som opdelt mellem afdelingerne/blokkene, nedslidte og kedelige, hvilket medfører en del hærværk og gør beboerne utrygge.

Målgruppe og formål

Målgruppen er alle beboere i kvarteret.

Udover at skabe bedre rammer for ophold og udfoldelse, er hensigten med projektet, at man igennem samarbejde om fysiske udviklingsprojekter, skaber platforme for at beboerne lærer hinanden at kende så man udvikler et fællesskab, og lærer af hinanden på tværs af afdelingerne, generationer og kulturer. Vi tror, at et gode fysiske rammer og godt fællesskab øger livskvaliteten ved at trygheden øges og det sociale aktivitetsniveau stiger. Formålet er, at indsatsen vil øge

oplevelsen af ejerskab til kvarteret, samt give beboerne viden om, hvordan de fortsat kan bidrage til forbedringer i kvarteret. Såvel vores egen erfaring, som erfaring fra andre boligsociale projekter viser, at en øget følelse af ejerskab mindsker hærværk og anden uhensigtsmæssig adfærd.

Indhold og praksis: Hvordan vi vil udføre aktiviteten 'Sammen om kvarteret'

Blandt beboerforslagene fra idé-og informationsmøderne (nævnt i indledningen) var der især mange forslag til forbedringer af fællesarealerne. Med udgangspunkt i nogle af disse forslag vil projektsekretariatet involvere relevante og interesserede beboere i arbejds- og planlægningsgrupper.

Projektsekretariatet vil involvere beboerne i alle faser (idégenerering, formgivning og byggefasen), i den beboerdemokratiske proces omkring prioritering af projektet, samt i forhold til placering, økonomi (søge eksterne midler) og vedligeholdelse. Helt grundlæggende vil vi lægge vægt på et "gør det selv og sammen" princip, samt 'øvelse gør mester' i forhold til at udvikle og forbedre fællesarealerne.

Planlagte projekter:

1. Beboerinvolvering i tværgående projekter

Processen omkring forskønnelsesprojekterne sker generelt i tæt samarbejde med flere tværgående projekter omkring de fysiske rammer i Charlotteskvarteret og Hedehusene. P.t. drejer det sig om fysisk udbedring af udearealerne i Charlotttegården. Dernæst om Områdefornyelsesprojektet omkring Hedehusene, der blandt andet handler om at skabe med bedre sammenhængskraft på tværs af de forskellige bydele. Og så et RealDanias støttet projekt, der ligeledes fokuserer på at åbne kvarteret op. Helhedsplanens primære funktion bliver at varetage beboerinddragelsesprocessen og skabe mulighed for at beboere får ejerskab til projekterne.

2. Fysiske gør-det-selv og sammen projekter

Derudover vil vi arbejde videre med en række mindre fysiske gør-det-selv og sammen projekter. Startskuddet til arbejdet er en workshop, hvor projektsekretariatet sammen med beboerne vælger de projekter, der skal arbejdes videre med. Forudsætningen for, at projekterne kan føres ud i livet er, at der kan dannes en frivilliggruppe, der med støtte fra sekretariatet, påtager sig ansvaret for at realisere idéen. Af idéer der allerede er kommet

på banen kan nævnes: bedre udnyttelse af bakken, flere og forbedrede legepladser og en hundegård.

Succeskriterier for perioden 1. august 2012 – 31. december 2012

- Fra hver afdeling er der mindst 5 beboere, der tilkendegiver, at de er motiverede til at indgå i en arbejdsgruppe for borgerinddragelsen for de tværgående projekter omkring de fysiske rammer
- En workshop vil være afholdt for at prioritere rækkefølgen af de ovennævnte gør-det-selv og sammen projekter (afhængig af økonomi, tilladelser etc.), etablere frivilligrupper til projekterne, samt planlægge det videre forløb og fordele opgaver.
- Mindst 40 beboere deltager i workshoppen. Heraf melder mindst 15 beboere sig til at deltage i arbejdsgruppen for det udvalgte projekt.
- Borgerinddragelsesprocessen for de forskellige eksterne fysiske projekter er kortlagt

Samarbejdsrelationer

Projektsekretariatet vil samarbejde med samtlige frivillige foreninger, beboergrupper i kvarteret, boligafdelingerne, involverede arkitekter i de igangværende renoveringssager og områdefornyelsen for Hedehusene, samtlige institutioner i boligområdet - herunder i særlig grad med Charlotteskolen og den lokale fritids- og ungdomsklub, lokale entreprenører der tidligere har været indover projekter i kvarteret og Roskilde Produktionsskole m.fl.

Forankring

Afhængig af de enkelte projekters natur og placering søges de forankret hos den relevante part. Eksempelvis er den nuværende helhedsplans projekter boldbane, forhindringsbanen og svævebane forankret i boligorganisationerne og daginstitutionen.

4. Uddannelse, beskæftigelse og erhverv

4.1 Problemkompleks

Som i resten af landets almene boligområder er arbejdsløshed og manglende uddannelse også et centralt problem i Charlott kvarteret. Den høje koncentration af arbejdsløse og uuddannede i kvarteret har blandt andet den uheldige effekt, at børnene og de unge kommer til at mangle rollemodeller, som kan vise dem, at det er muligt og naturligt at uddanne sig og gå på arbejde, samt give dem kendskab til arbejdsmarkedets vilkår og muligheder. Mange unge og voksne i kvarteret fortæller, at de ikke føler sig som en del af samfundet, fordi de ikke er i uddannelse eller arbejde. Flere undersøgelser viser, at denne følelse af at ikke 'være med' tit medfører kriminalitet og konflikter. Dette resulterer igen i utryghed i og dårlig image til kvarteret.

4.2 Formål

Indsatsområdets formål er at styrke beboernes kompetencer og muligheder indenfor uddannelse, beskæftigelse og erhverv, så flere beboere gennemfører en uddannelse, kommer i beskæftigelse og fastholder et job. Vi vil tage udgangspunkt i beboernes egen drift, ressourcer og interesse koblet med generelle behov og udfordringer i kvarteret for at skabe og understøtte nye former for beskæftigelsesprojekter.

4.3 Aktiviteter

4.3.1 Platform for iværksætteri

4.3.2 De aktive unge

4.3.3 Kvarterets rollemodeller

4.3.1 Platform for iværksætteri

Problemkompleks

Mange beboere i Charlottkevarteret står af forskellige grunde uden for arbejdsmarkedet, men er rent faktisk interesserede i at arbejde og ønsker at bidrage til fællesskabet.

En del af beboerne har ressourcerne og viljen til at arbejde, men har svært ved at få 'foden indenfor' på arbejdsmarkedet, f.eks. fordi de mangler uddannelse, har dårlige dansk kundskaber, mangler erhvervs erfaring eller professionelt netværk.

Andre beboere har ikke ressourcerne til at indgå på arbejdsmarkedet på almindelige vilkår, men vil gerne bidrage i det omfang, de kan.

Målgruppe og formål

Målgruppen er voksne beboere i den erhvervsaktive alder, som står udenfor arbejdsmarkedet.

Formålet er at fremme arbejdsløse beboeres muligheder for at komme i beskæftigelse, ved at understøtte realiseringen af beboeres iværksætterdrømme og idéer til sociale økonomiske virksomheder i kvarteret.

Indhold og praksis: Hvordan vi vil udføre aktiviteten "Platform for iværksætteri"

Projektsekretariatets rolle vil primært bestå i, at organisere og facilitere aktiviteter i forbindelse med indsatsen. Finansiering af beskæftigelsesprojekter, mikrolån og eller andre modeller for beskæftigelse i området skal findes eksternt.

1. Kortlægning af de juridiske og økonomiske rammer

Kortlægning af de juridiske rammer for social økonomiske virksomheder i alment boligområde, samt de økonomiske og juridiske rammer for de arbejdsløse beboeres deltagelse.

Projektsekretariatet vil indledningsvist kortlægge dels de juridiske rammer for at opstarte og etablere virksomhed i boligområdet, og dels de juridiske og økonomiske rammer og muligheder, der er i forhold til at få beboerne i beskæftigelse igennem socialøkonomiske virksomheder eller iværksætterprojekter.

Projektsekretariatet tager udgangspunkt i de erfaringer der er gjort fra blandt andre "Projekt Virksomhed Vollsmose" og "Place de Bleu" (Blågårdsplads, KBH). Begge projekter kan siges, at have arbejdet mod den gængse opfattelse af hvad der var muligt både på

lovgivningsniveau, og i forhold til at skabe beskæftigelse for udsatte grupper. Projekterne har opkvalificeret deltagerne både til at varetage en virksomheds interne opgaver, til at levere lønsom produktion og service fra virksomheden og til at bruge medierne i en dialog med omverdenen, med det formål at normalisere området og skabe en positiv opfattelse af det kvarter, de kommer fra.

Herudover er Socialt udviklingscenter (SUS), sammen med Århus Kommune, i gang med et pilotprojekt omkring mikrolån til socialt udsatte med iværksætterlyst. SUS' erfaringer peger ligeledes på et behov for at facilitere et bredt samarbejde, hvis man ønsker social innovation.

2. Videns- og mentornetværk

Helhedsplanen vil etablere og facilitere et videns- og mentornetværk med deltagere fra, det lokale erhvervsnetværk (aktive og pensionerede erhvervsfolk), samt fagfolk og praktikere med erfaringer fra bl.a. socialøkonomisk virksomhed og iværksætteri.

Videns- og mentornetværkets rolle er at bidrage med viden og erfaringer omkring det at starte egen virksomhed. De vil også kunne støtte op om og vejlede omkring realiseringen af konkrete virksomhedsidéer. Resultaterne skal gerne bidrage positivt til lokalområdet og give spillerum for beboernes talenter og potentiale.

Samarbejdsforummet vil som udgangspunkt mødes en gang i kvartalet.

3. Iværksætter-workshops

Projektsekretariatet vil invitere interesserede beboere til at deltage i iværksætter-workshops, hvor de får mulighed for at få prøvet, sparret og videreudviklet deres iværksætter-idé i samråd med fagfolk og lokale erhvervsfolk. Disse workshops skal også bruges til at kortlægge de forskellige idéer, omfanget af dem og mulige interesserede blandt beboerne.

Som udgangspunkt vil vi årligt arrangere et workshopforløb á tre gange med en måneds mellemrum. Projektsekretariatet vil planlægge forløbet på en måde, så at interesserede beboere kan vælge om de vil deltage alle tre gange, eller blot en enkelt gang. Vi vil invitere erfarne iværksættere, og andre, der kan give motivation, sparring og gode råd.

Blandt ideer til iværksætteri i boligområdet har beboere blandt andet allerede peget på en *Frokost Café*, der kunne fungere som åben café i boligområdet i middagstimerne, samt indgå i et samarbejde med Charlotteskolen omkring levering af sund mad. En anden idé er et *Alt-mulig-værksted*, hvor man kan få hjælp til at reparere sin cykel, bil eller sofa.

Succeskriterier for perioden 1. august 2012 – 31. december 2012

- At samarbejdsforummet er etableret med repræsentanter fra de forskellige kompetenceområder: kommunale forvaltninger, aktivering og jobtræningsprojekter, det lokale erhvervsnetværk (aktive og pensionerede erhvervsfolk), social økonomisk virksomhed og iværksætteri.
- Alle (antallet er på nuværende tidspunkt ikke fastlagt) deltagere i samarbejdsforummet tilkendegiver, at de er motiverede til i fællesskab at finde løsninger
- Mindst 15 beboere tilkendegiver at de gerne vil deltage i et iværksætter-workshopforløb

Samarbejdsrelationer

Lokale virksomheder, lokale pensionerede erhvervsfolk m.fl. (det ressourcestærke civilsamfund) indgår i et aktivt og engageret netværk omkring udviklingen af projektet. Herudover tænkes Roskilde Universitet, Center for Social Entreprenørskab, Center for Social Økonomi, Socialt Udviklingscenter og lignende videnscentre at indgå som naturlige samarbejdspartnere i udviklingen af projektet.

Forankring

Der arbejdes fra starten af mod at udvikle bæredygtige virksomhedsmodeller, og at projekter, der opstartes, tager udgangspunkt i deltagernes eget engagement og egne ideer. Ligeledes skal det brede partnerskab omkring indsatsen sikre, at projekterne ikke bliver øer i lokalområdet, men aktive samarbejdspartnere med lokalområdet. I forhold til den lokale sammenhængskraft er det vigtigt, at projekterne både henvender sig ind og ud af kvarteret i forhold til hvilke ydelser de tilbyder.

4.3.2 De aktive unge

Problemkompleks

Problemerne med unge Charlott kvarteret knytter sig ofte til, at de unge mangler udfoldelsesmuligheder i deres fritid, har svært ved at finde retning i deres tilværelse, og generelt mangler opbakning og støtte fra de voksne omkring dem. Det er i mange tilfælde unge, hvis forældre er på overførselsindkomst, og som derfor er i farezonen for selv at ende på offentlig forsørgelse. Mange af de unge har begrænset viden om, hvordan man skaffer sig et job og begår sig på arbejdsmarkedet.

Målgruppe og formål

Målgruppen vil særligt være unge i aldersgruppen 13-17 år, der enten går i folkeskolen, er under uddannelse eller er ved at afklare hvilken uddannelse de skal vælge.

Formålet er at hjælpe de unge med at få et fritidsjob eller komme i praktik. Ifølge en Rambøll undersøgelse fra konsulentfirmaet Rambøll (2009) så øger fritidsjob sandsynligheden for, at de unge på sigt gennemfører en uddannelse og får sig et arbejde med toenhalf gange, sammenlignet med de unge der ikke har haft et fritidsjob.

Udover at give de unge jobtræning, er målet med lommepegeprojektet og den lokale fritidsjobformidling, også at de unge sender et positivt signal til kvarterets øvrige beboere om, at de er en ressource for kvarteret, som igennem deres lommepegejobs udviser ansvar, tager ejerskab og er med til at skabe tryghed og orden i kvarteret.

Indhold og praksis: Hvordan vi vil udføre aktiviteten 'De aktive unge'

Alle dele af aktiviteten handler på forskellige måder om at vejlede de unge omkring hvordan og hvor man søger et fritidsjob eller praktikplads, hvad der forventes og kræves af en, hvad arbejdspladskultur er, regler om løn og skat mm. Alt sammen med det formål at gøre de unge mere kompetente og parate til at få et fritidsjob.

I lommepegejobbet skal de unge endvidere gerne opleve, at de gør en forskel gennem deres arbejde, og at de bidrager til boligområdet udvikling i form af deres initiativer og idérigdom.

Lommepegejobs og fritidsjobs er beskrevet nedenfor som to forskellige indsatser.

Lommepegejobs foregår i kvarteret og bruges som forberedelse til fritidsjobs, der som regel er uden for kvarteret.

Aktiviteten opdeles i fire opgaver:

1. Lommepegejobs i kvarteret

Lommepege-projektet startede i 2011 med, at de unge designede logoer til deres arbejdstøj. Tøjet med logoet har været med til at give identitet og genkendelighed til de unge, når de er på arbejde, og samtidig har designprocessen givet et ejerskab til Lommepegeprojektet.

Helhedsplanen vil varetage følgende opgaver:

- a) Koordinere samarbejdet med ejendomsfunktionærerne om lommepegeaktiviteter, der vedrører fysisk vedligeholdelse af området. Opgaven består i at definere opgaverne og løse de pædagogiske udfordringer, der opstår i forhold til de unges evne til at varetage et arbejde. I tråd med børnenes generelle udvikling og med, at deres arbejdskompetencer vokser, så udvikler vi opgaverne. Desuden skal der være en klar ansvarsfordeling mellem projektsekretariatet og ejendomsfunktionærerne.
- b) Organisering af en jobformidlingsbank for småjobs, som beboere byder ind med, samt eksempelvis: arbejdsdreng/piger i forbindelse med renoveringer i boligområdet, tolkeopgaver (allerede igangsat), lektiehjælp m.m.
- c) Team-arrangementer. Helhedsplanen vil arrangere team-arrangementer for lommepegebørnene en gang i kvartalet. Dette som et led i at vise, hvad der indebærer at være en del af et team og et arbejds- og socialt fællesskab, hvor man løfter i flok. Arrangementerne vil planlægges sammen med børnene og vil – udover drøftelser omkring de udfordringer, de oplever - bestå af teaterure, filmaftner m.m.

2. Fritidsjob i lokalområdet

Projektsekretariatet vil videreudvikle den 'community-baserede' tilgang til fritidsjob, som

handler om at tage udgangspunkt i de lokale ressourcer for at hjælpe unge fra boligområdet til fritidsjobs.

Projektsekretariatet vil varetage følgende opgaver:

- a) Involvere det nuværende lokale virksomhedsnetværk (nærmere beskrevet i aktiviteten 'Platform for iværksætter' ovenfor) i arbejdet med at finde fritidsjobs. Projektsekretariatet vil i fællesskab med netværket arrangere virksomhedsbesøg med henblik på at skabe dialog, inspiration og indsigt i hvad virksomhederne efterspørger og tilbyder.
- b) Give sparring og vejledning i forhold til de unge, der er parate til selv at finde et fritidsjob eller ønsker at iværksætte et selvstændigt initiativ.
- c) Endeligt vil projektsekretariatet søge at koordinere aktiviteten 'Fritidsjobs i lokalområdet' med andre fritidsjobsformidlere. Eksempelvis har den boligsociale indsats i Tåstrupgård også planer om at iværksætte et fritidsjobsprojekt, og det vil i givet fald være oplagt at samarbejde med dem om f.eks. udvikling af et introduktionskursus for nye fritidsjobbere.

3. Uddannelsesbesøg

På de 7 informations- og idémøder i starten af året, var der flere beboere der efterspurgte arrangementer, der kunne give viden og inspiration til de unge omkring uddannelsesmuligheder. Projektsekretariatet vil derfor, sammen med interesserede beboere, arrangere uddannelsesbesøg med henblik på at åbne op og få indblik i forskellige uddannelsesmiljøer. Besøgene vil foretages årligt, og planlægges således at det følger uddannelsesstedernes optagelseskalendarer.

4. Netværk for studerende

Endvidere vil projektsekretariatet bistå med at etablere et netværk af studerende, der bor lokalt. Medlemmerne i netværket kan støtte hinanden, samt motivere og give støtte til

andre beboere, der overvejer en uddannelse. Idéen til netværket kommer fra to unge studerende, der bor i kvarteret, og helhedsplanen vil udvikle idéen i samarbejde med dem.

Succeskriterier for perioden 1. august 2012 – 31. december 2012

- At det lokale erhvervsnetværk har tilkendegivet, at de er åbne for at finde fritidsjobs til kvarterets unge
- At 30 unge er involveret i lommepengejobs i kvarteret
- At 5 unge hjælpes videre fra lommepengejobs til fritidsjobs
- At der etableres indledende kontakt til uddannelsesinstitutionerne

Samarbejdsrelationer

Den boligsociale indsats vil være den ansvarlige part i forhold til lommepengejobs i kvarteret, og børnene vil være ansat og forsikret igennem boligselskabet, som forvalter helhedsplanen.

Ejendomskontorerne i de to boligselskaber Vibo og DFB samarbejder med lommepengeprojektet ved p.t. at engagere de unge i arbejdet med at passe og vedligeholde udearealerne.

Fritidsklubben 5'eren og HTK's fritidspas-ordning har været tætte samarbejdspartnere i opstarten af projektet i den nuværende helhedsplan, og vil fremadrettet være centrale sparringspartnere omkring det pædagogiske, kontakt til forældre og rekruttering og fastholdelse af de unge.

Lokale virksomheder, Charlotteskolen og ungdomsuddannelser i nærmiljøet inddrages i udviklingen af projektet i forhold til fritidsjob og lærepladser udenfor kvarteret.

Herudover forventes afdelingsbestyrelserne, frivillige foreninger og de unges forældre at blive inddraget i kraft af deres naturlige interesse i projektet. Gadeplan og SSP vil involveres på orienteringsniveau.

Forankring

I forhold til lommepegeprojektindsatsen i kvarteret er det håbet, at institutionerne, ejendomsfunktionærerne, afdelingsbestyrelserne og andre aktører i området tager idéen til sig om at skabe arenaerne, hvor børnene kan få noget praktisk erfaring og jobtræning.

4.3.3 Kvarterets rollemodeller

Problemkompleks

Mange børn og unge i Charlottekvarteret mangler rollemodeller, der kan bidrage til at åbne op og vise vej i de mange muligheder samfundet byder på. Det kan være unge, som mangler opbakning og støtte fra de voksne, de har omkring sig og er fra familier, der har svære sociale eller familiemæssige problemer. Det kan være unge, der blot har brug for et skub for at komme videre.

Målgruppe og formål

Målgruppen er unge og voksne fra kvarteret

Formålet er, at de unge bliver inspireret og trænet til selv at optræde som rollemodeller, der tager initiativ og udviser ansvar overfor andre (og i sit eget liv). De unge tager lederskab og bidrager til udviklingen af kvarteret. Dette skulle på sigt gerne lede til at flere faste arrangementer og aktiviteter er båret af frivillige unge fra kvarteret, og disse initiativer fungerer i sig selv som arena for yderligere inspiration for andre unge i og udenfor Charlottekvarteret.

Formålet er desuden, at der sker et holdningsskifte i kvarteret blandt børn og voksne, således at børn og unge naturligt støttes af de voksne til at tage initiativ.

Indhold og praksis: Hvordan vi vil udføre aktiviteten 'kvarterets rollemodeller'

Aktiviteten 'kvarterets rollemodeller' er et beboerforslag, fra de tidligere nævnte informations- og idémøder. Aktiviteten tager udgangspunkt i den nuværende helhedsplans erfaringer med inddragelse af unge i kulturprojekter, forbedringer af fællesarealer m.m. Aktiviteten trækker ligeledes på erfaringer fra kulturiværksætter-plattformen for unge i Århus, Frontløberne, projektuddannelsen Kaos-piloterne og procesredskaber fra 'Art of Hosting', som blandt andet dele af EU-Kommissionen benytter

i dag. 'Kvarterets rollemodeller' skal endvidere have fokus på dem i kvarteret, der optræder som negative rollemodeller. Disse skal motiveres og støttes til at bruge deres lederrolle på en positiv måde. Denne tilgang er med god erfaring brugt i blandt andet Nederlænderne.

Sekretariatets rolle bliver at organisere og facilitere arrangementer og workshops i samarbejde med de unge. Det er således også de unge selv, der kommer med ideer til denne indsats og dens organisering.

Aktiviteterne kan deles op i fire indsatser:

1. Inspiration, viden og erfaring

Lokale mønsterbrydere og rollemodeller inviteres til at dele deres viden, erfaring og kompetencer f.eks. omkring uddannelse, jobs, fritidsaktiviteter, rejseoplevelser ved fortæller-caféer, workshops, foredragsarrangementer el.lign. og giver dermed inspiration til andre beboere.

2. Unge tager lederskab

Unge udvikler og afholder arrangementer og aktiviteter til glæde for kvarterets øvrige beboere. Det er de unge selv, der er de igangsættende og bærende kræfter. De voksne fra kvarteret støtter blot op bag kulissen. Eksempler på rollemodels-aktiviteter kunne være rollerdisco eller filmaftener for unge, skattejagt for børn, mobiltelefon-undervisning for ældre.

3. Talentkonkurrence for alle i kvarteret

En konkurrence hvor børn, unge og voksne inviteres til at dyste i kreative og innovative løsninger til en på forhånd defineret udfordring i kvarteret. Udfordringen kan være at finde en løsning på, at der ligger skrald i hele området, eller på hundelorte problematikken m.m. Konkurrencen foregår en gang årlig og følges op af en udstilling i aktivitetshuset, hvor vinderholdet kåres. Implementeringen af den vindende løsning vil være afhængig af den konkrete idé's omfang m.v., men det er som udgangspunkt tanken, at løsningen skal kunne realiseres.

Succeskriterier for perioden 1. august 2012 – 31. december 2012

- At 5 unge rollemodeller er identificerede og motiverede til at gennemføre et rollemodelsarrangement
- At der er nedsat en arbejdsgruppe af unge rollemodeller, som er i projektudviklingsfasen af en "unge tager lederskab"-aktivitet.
- Der er afholdt mindst 1 fortæller-arrangement, hvor lokale rollemodeller fortæller og inspirerer unge fra kvarteret
- At arbejdsgruppen omkring åben talent konkurrence er etableret

Forankring

Indsatsen ønskes forankret i samspil med de øvrige børne-og unge indsatser, i kraft af en holdningsmæssig forandring i kvarteret blandt både børn og voksne, således at børn og unge naturligt støttes af de voksne til at tage initiativ.

Forankringen tænkes ligeledes ind i de to centrale ungdomsinstitutioner i kvarteret Charlotteskolen og Klub 5'eren. Begge institutioner har i forvejen et tæt samarbejde med den boligsociale indsats i forhold til børne-og unge området helt generelt.

5. Image og kommunikation

5.1 Charlottekvarteret – mennesker i fokus

Problemkompleks

Udfordringen består i, at kvarteret har et dårligt image internt og i lokalområdet, og kvarteret dermed fremstår mindre attraktivt at bo i. Derudover er der som følge af det dårlige image skabt et "os" og "dem" – især udtalt mellem børnene på den lokale skole, men også blandt de voksne – som giver en mental, social og fysisk segregation af kvarteret fra resten af lokalområdet. En konsekvens af et dårligt image er, set fra boligselskabernes perspektiv, faldende ventelister og heraf følgende udlejningsbesvær. Det igen fører til dårlig økonomi for afdelingen, som fører til yderligere nedslidning, med andre ord: en negativ spiral.

Formål

Det er formålet med imageindsatsen Charlottekvarteret fremstår som et mere attraktivt sted at bo, og at kvarterets image internt og eksternt er blevet forbedret. At fraflytningsprocenten falder, og at

der er øget efterspørgsel på lejligheder i kvarteret. En tydelig nedgang i hærværk, og åbenlys holdningsændring i forhold til den generelle ansvarfølelse for hvordan boligområdet fremstår, f.eks. ved at det ikke længere er alment accepteret, at man bare smider affald i hækken og lignende.

Desuden er formålet at informere beboerne om, hvad der sker i kvarteret: arrangementer, fritidsaktiviteter, foreninger m.m. samt give kendskab til helhedsplanens indhold og fremdrift.

Indhold og praksis: Hvordan vi vil udføre aktiviteten 'Charlottekvarteret – mennesker i fokus'

I den nuværende helhedsplan har vi med succes involveret beboere (børn, unge og voksne) i en lang række aktiviteter, der har virket positivt på kvarterets image: Vi har sammen med beboerne skrevet artikler, lavet brugerundersøgelser, oprettet Facebook profil for projektet, udviklet logoer til kvarteret, taget billeder ved begivenheder og workshops, videofilmet, redigeret og produceret indslag til YouTube og BeboerTV og holdt festlige receptioner i forbindelse med afslutning eller starten af projekter.

Desuden har vi undervist andre beboere i de forskellige discipliner. Alle disse aktiviteter har involveret beboerne på en uformel måde og har fundet sted i forbindelse med længerevarende procesforløb.

Det er imidlertid ressourcekrævende at involvere beboerne i nogle dele af kommunikationsarbejdet, fordi flere beboere har behov for meget sparring og oplæring i en lang række færdigheder. Til gengæld har den empowerment der opnås ved at involvere dem, en uvurderlig betydning for ejerskabet til kvarteret, og den gør at kommunikationen mellem beboere og medarbejdere i helhedsplanen befinder sig i øjenhøjde

Derfor er det fortsat en central del af kommunikationsindsatsen, at inddrage interesserede beboere, og give dem den nødvendige oplæring og sparring.

En del af strategien i det interne imagearbejde er den positive historiefortælling og genfortællingen gennem det lokale TV, på internettet og via det lokale magasin. En anden del af strategien er, at gøre de forskellige foreninger mere åbne ved at give alle beboere adgang til et kig indenfor, gennem artikler og TV, Et eksempel i den nuværende helhedsplan er en fodboldfilm, hvor 11 unge fyre viser, at de er helt almindelige unge med en sund og sjov hobby, og ikke en flok farlige rødder, der chikanerer gamle damer. I filmen inddrages ejendomsfunktionæren, fritidsklublederen, og andre kendte skikkelser i kvarteret på humoristisk vis, som et led i samarbejdsstrategien og helhedstænkningen i

kvarteret.

Planlagte aktiviteter:

1. Projektsekretariatet formidler

Projektsekretariatet formidler centrale informationer via Facebook, hjemmeside, elektronisk nyhedsbrev og lokalavisen. Vi vil samarbejde med alle områdets aktører, såvel beboere som institutioner omkring formidling af aktiviteter, der er relevante for områdets beboere.

2. Historiefortælling

Historiefortælling via video og billeder vist på beboer-TV, facebook, YouTube og kvarterets egen hjemmeside. Fortællinger fra kvarteret om arrangementer og aktiviteter. Vi har erfaring for, at film der uploades på YouTube ikke alene ses af beboere i kvarteret, men også af naboområderne (formodentlig via skolekammeraterne - den nuværende helhedsplan har været aktivt involveret på skolen og i fritidsklubben, hvor børn fra naboområder også har været inddraget). Via sociale medier, som facebook, synes en række af filmene produceret under den nuværende helhedsplan at nå til et meget bredt publikum. Man kan via YouTube's geo-tracking se hvor i landet og udlandet filmene bliver set: Der er p.t 20.000 hits på YouTube.

3. *Processer der skaber tryghed* – en bog om Charlottekvarteret

Med bogprojektet vil projektsekretariatet involvere kvarterets beboere i en reflekterende og kreativ proces omkring udviklingen af Charlottekvarteret, til et bedre og tryggere boligområde, i kraft af de aktiviteter, de selv har været medskabere af de sidste 5 år. Det handler om blikket på sit eget boligområde og forståelsen for, at forandring er mulig. Bogen finansieres primært ved midler fra Nykredit fonden, og andre fonde (afventer svar) og bogen forventes afsluttet medio oktober.

4. Agerposten (Kvarterets avis)

Helhedsplanen udarbejder Agerposten i samarbejde med kvarterets beboere, lokale skribenter, fotografer og bidragydere fra kvarterets institutioner og beboere. Avisen udkommer fire gange om året. Med Agerposten får Charlottekvarteret og de

omkringliggende boligområder et trykt medie, der gør brug af den positive historiefortælling og informerer om konkrete aktiviteter i Charlottetkvarteret og nærområdet.

5. Oplæring og sparring

Som led i involvering og oplæring af interesserede beboere, vil vi supplere den uformelle sparring og oplæring med mere regulære kursusforløb. Disse kursusforløb vil tilbyde relevant fagligt indhold, som hvordan man kan skrue en artikel sammen, eller hvordan man redigerer videofilm. I januar og februar 2012 deltog journalistikinteresserede beboere i et forløb, der blandt andet bød på interviewteknik. Resultatet blev nogle teateranmeldelser (fra Taastrup Teater) til Høje Taastrup Lokalavis. Forløbet var arrangeret i samarbejde med Boligsocialt Områdesekretariat og de øvrige helhedsplaner i HTK.

6. Indvielser og receptioner

Projektsekretariatet gør meget ud af indvielser og receptioner i forbindelse med aktiviteter i kvarteret (se kultur og fritidsindsatsen), hvor vi inviterer bredt via lokalavisen. Alt dette er en del af arbejdet med kvarterets image udadtil. På samme måde fungerer indsatsen omkring unge og lommepengeprojektet ligeledes som en del af den eksterne image strategi, men mere indirekte.

7. Pressestrategi

Projektsekretariatet vil i samarbejde med Boligsocialt Områdesekretariat udarbejde en pressestrategi. Pressestrategien skal blandt andet udstikke retningslinjer for, hvem der udtaler sig hvornår og hvordan, samt hvem der skal orienteres og hvem der skal henvises til, eksempelvis i forbindelse med kritiske situationer i boligområdet som kan forårsage negative historier i pressen. Pressestrategien skal også være med til at sikre, at der i de tilfælde hvor der kommer negative historier, er en koordinering og et samarbejde omkring pressehåndteringen på tværs af kommunen, boligorganisationen, ejendomskontoret, afdelingsbestyrelserne og den boligsociale helhedsplan.

Succeskriterier for perioden 1. august 2012 – 31. december 2012

- *At processer der skaber tryghed – en bog om Charlott kvarteret* er færdig medio oktober, og at mindst 25 % af Charlottkvarterets beboere kender til bogen, og mindst 10 af kvarterets beboere føler ejerskab til indholdet.
- To numre af Agerposten er udgivet primo december og at minimum halvdelen af indlæggene kommer fra beboere i Charlottkvarteret
- Mindst fire elektroniske nyhedsbreve er udkommet, og mindst 10 % af beboerne har tilmeldt sig nyhedsbrevet via e-mail

Samarbejdsrelationer

De daglige samarbejdspartnere er beboere, institutioner i området, Lokalavisen Tåstrup, Boligsocialt Områdesekretariat, de øvrige helhedsplaner i HTK, Frivilligcenter Høje Taastrup.

Som en del af den eksterne imagestrategi arbejdes der på at få landsdækkende medier interesseret i de positive historier i kvarteret. I den forbindelse vil vi i højere grad end tidligere gøre brug af pressemeddelelser, når vi vurderer at en historie kan have de landsdækkende mediers interesse.

Forankring

Da det primære mål er imageforbedring, er det ikke som sådan et mål at forankre alle aktiviteterne under denne indsats. Håbet er, at beboerne selv er blevet stolte over deres kvarter og overtager traditionen med at fortælle de positive historier. Det er derudover projektsekretariatets klare forventning, at Agerposten kan videreføres alene ved beboerengagement. Ligeledes forventer vi, at der fortsat vil blive produceret video og tv fra aktiviteter i kvarteret.

6. Organisation og evaluering

6.1. Organisation

Organiseringen af den overordnede styring af helhedsplanen tager udgangspunkt i en samarbejdsaftale mellem DFB/Domea, Vibo og kommunen. Parterne er indbyrdes juridisk og økonomisk uafhængige, og forpligtiger sig gennem aftalen gensidigt indenfor de rammer, helhedsplanen fastsætter.

Organisationen skal sikre en så effektiv styring af projektet som muligt.

Styregruppen

Til at varetage den overordnede styring af helhedsplanen nedsættes en styregruppe. Styregruppen er sammensat af repræsentanter for de parter, der har indgået aftalen, og som har beslutningskompetence i spørgsmål, der vedrører helhedsplanens gennemførelse.

Styregruppen er besluttende og ikke udførende.

Alle beslutninger i styregruppen træffes i konsensus.

Styregruppens sammensætning

- Én repræsentant fra bestyrelsen i Charlotttegården
- Én repræsentant fra bestyrelsen i Charlotteager I
- Én repræsentant fra bestyrelsen i Charlotteager II
- Én repræsentant fra VIBO's administration
- Én repræsentant fra Domeas administration
- Den boligsocialt ansvarlige i kommunen
- Sekretariatsledelsen (uden stemmeret)

Opgaver, ansvar og kompetencer

Styregruppen har det overordnede ansvar for fremdriften i realiseringen af Helhedsplanen, og for at indsatsen gennemføres indenfor de økonomiske og indholdsmæssige rammer angivet i Helhedsplanen.

6.2 Evaluering

Fremdriften i den boligsociale helhedsplan i Charlott kvarteret vil blive dokumenteret og evalueret på forskellige måder og i forskellige sammenhænge. Disse beskrives kort i det følgende afsnit.

Årlig indberetning til Landsbyggefonden (LBF)

Den boligsociale helhedsplan vil årligt indberette sin fremdrift til LBF. Dette gøres ved brug af milepælsplaner, for helhedsplanen generelt og for de enkelte aktiviteter, målopfyldelseskema for alle helhedsplanens aktiviteter, samt et skema til vurdering af samarbejdsrelationer.

Helhedsplanens evaluering af målopfyldelse

Der er opstillet en række succeskriterier for helhedsplanen. For at kunne måle på effekten af den boligsociale helhedsplans indsatser, vil sekretariatet i helhedsplanens første år gennemføre en baseline-undersøgelse. Den skal give et billede af status-quo på en række mere bløde værdier såsom beboernes oplevelse af tryghed i kvarteret. Baselineundersøgelsen gentages i løbet af helhedsplanens sidste år. Der laves således en før og efter registrering.

Evt. lokale evalueringer af indsatsområdernes aktiviteter

Den ansvarlige projektmedarbejder står for at evaluere og dokumentere om aktiviteter og arrangementer bidrager til at nå de ønskede mål. Dette kan f.eks. være ved optælling af deltagere, deltagerevalueringer, registreringer i logbog. I samarbejde med CFBU udarbejder medarbejderen en evaluering- og dokumentationsstrategi for hver enkelt aktivitet.

Afsluttende evaluering af helhedsplanens indsats

Ved helhedsplanens afslutning sammenfattes en afsluttende evalueringsrapport, på baggrund af de forskellige former for registrering, dataindsamling, dokumentation, statusnotater og evaluering, som er indsamlet i løbet af projektperioden. På baggrund af disse data giver vi en samlet vurdering af om projektet har opnået sine mål.

Andre evalueringer

SFI er i gang med et pilotprojekt, hvor indsatserne i udvalgte boligområder effektevalueres. Charlottekvarteret indgår i denne undersøgelse og bistår med årligt at levere de ønskede oplysninger. Derudover står helhedsplanen til rådighed når Boligsocialt Områdesekretariat gennemfører tværgående analyser af de boligsociale indsatser i Høje-Taastrup.

Anden dokumentation

Helhedsplanens projektleder giver årligt en statusredegørelse til Høje-Taastrup Kommune (som et led i styringsdialogen), samt afholder i forbindelse hermed et statusmøde med Boligsocialt Områdesekretariat. Derudover leverer helhedsplanen statusredegørelser til styregruppen en gang i kvartalet.